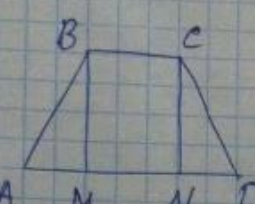

Геометрія КР 30.04

№ 3

Бічна сторона рівнобічної трапеції дорівнює 5 см, а основи – 4 см і 12 см. Знайти площу трапеції.

Дано: $ABCD$ - трапеція,
 BC, AD - основи, $AB = CD = 5$ см
 $BC = 4$ см, $AD = 12$ см

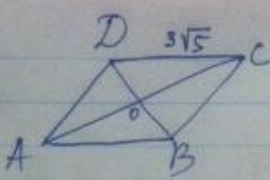
Знайти: S_{ABCD}

Розв'язання: Проведемо висоти BM і CN . $\triangle AMB$ і $\triangle DNC$ - прямокутні і рівні (за катетом і гіпотенузою), тому $AM = ND$.
 З $\triangle DNC$ ($\angle N = 90^\circ$) за теоремою Піфагора
 $CN = \sqrt{CD^2 - ND^2}$
 $BCNM$ - прямокутник, $MN = BC = 4$ см, тому $ND = (12 - 4) : 2 = 4$ (см)
 $CN = \sqrt{5^2 - 4^2} = \sqrt{25 - 16} = \sqrt{9} = 3$ (см)
 $S_{ABCD} = \frac{1}{2}(AD + BC) \cdot CN = \frac{1}{2}(12 + 4) \cdot 3 = 8 \cdot 3 = 24$ (см²)
 Відповідь: 24 см²

№ 4

Чому дорівнює площа ромба, сторона якого дорівнює $3\sqrt{5}$ см, а різниця діагоналей - 6 см?

Схема розв'язання:

$AC = x$ см, $BD = y$ см

$$\begin{cases} x - y = 6, \\ \left(\frac{x}{2}\right)^2 + \left(\frac{y}{2}\right)^2 = (3\sqrt{5})^2; \end{cases}$$

$$\begin{cases} x - y = 6, \\ x^2 + y^2 = 4 \cdot 45; \end{cases} \quad \begin{cases} x = 6 + y \\ x^2 + y^2 = 180 \end{cases}$$

$$(y + 6)^2 + y^2 = 180$$

$$2y^2 + 12y - 144 = 0$$

$$y^2 + 6y - 72 = 0$$

$$D = 36 + 4 \cdot 72 = 36 + 288 = 324 = 18^2$$

$$y = \frac{-6 \pm 18}{2} = \frac{12}{2} = 6$$

$$x = 6 + 6 = 12$$

$AC = 12$ см, $AO = 6$ см
 $BD = 6$ см, $BO = 3$ см

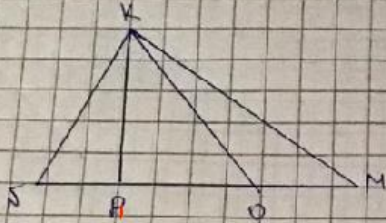
$$S_{\triangle ABO} = \frac{1}{2} \cdot 6 \cdot 3 = 9 \text{ (см}^2\text{)}$$

$$S_{ABCD} = 4 \cdot 9 = 36 \text{ (см}^2\text{)}$$

Відповідь: 36 см²

№ 5

У трикутнику MNK відомо, що $MK = 18$ см і $KN = 12$ см. KO - бісектриса трикутника. Знайдіть відношення площ трикутників MKO і NKO .

Дано: $\triangle MNK$, $MK = 25$ см,
 $KN = 15$ см, KO - бісектриса
 Знайти: $\frac{S_{\triangle MKO}}{S_{\triangle NKO}}$

Розв'язання

Опустимо висоту KA . Нехай $KA = h$ см

$\frac{MO}{ON} = \frac{MK}{KN}$ (за властивістю бісектриси Δ),
 нехай $MO = x$ см, $ON = y$ см, тоді

$$\frac{x}{y} = \frac{25}{15}$$

$$S_{\Delta} = \frac{1}{2} a \cdot h$$

$$\frac{S_{\triangle MKO}}{S_{\triangle NKO}} = \frac{\frac{1}{2} (MO \cdot KA)}{\frac{1}{2} (ON \cdot KN)} = \frac{MO}{ON} = \frac{x}{y} = \frac{25}{15} =$$

$$= \frac{5}{3}$$

Відповідь: $\frac{S_{\triangle MKO}}{S_{\triangle NKO}} = \frac{5}{3}$

45. Див. рис. до №43. 1) Нехай $ABCD$ — паралелограм, один з кутів у 2 рази більший за другий. Знайдемо кути. Дані кути не можуть бути протилежними, так як протилежні кути рівні. Отже, дані кути сусідні ($\angle B = 2\angle A$). Нехай $\angle A = x$, тоді $\angle B = 2x$. Сума сусідніх кутів паралелограма дорівнює 180° , складемо рівняння: $x + 2x = 180$; $3x = 180$; $x = 60$.

$\left. \begin{array}{l} \angle A = 60^\circ, \angle B = 2 \cdot 60^\circ = 120^\circ, \\ \angle A = \angle C = 60^\circ, \\ \angle B = \angle D = 120^\circ \end{array} \right\}$ як протилежні кути паралелограма.

2) Нехай $ABCD$ — паралелограм, один з кутів на 24° менший від другого. Знайдемо кути. Дані кути не можуть бути протилежними, так як протилежні кути рівні. Отже, дані кути сусідні. Нехай $\angle A = x$, тоді $\angle B = x + 24$. Сума сусідніх кутів паралелограма дорівнює 180° , складемо рівняння: $x + x + 24 = 180$; $2x + 24 = 180$; $2x = 156$; $x = 78$.

$\angle A = 78^\circ, \angle B = 78^\circ + 24^\circ = 102^\circ, \angle A = \angle C = 78^\circ, \angle B = \angle D = 102^\circ$ (як протилежні кути паралелограма). **Відповідь:** $\angle A = \angle C = 78^\circ, \angle B = \angle D = 102^\circ$.

300. За умовою BD — бісектриса $\angle ABC$. За означенням бісектриси кута маємо: $\angle ABD = \angle DBC = \frac{1}{2} \angle ABC = 80^\circ : 2 = 40^\circ$.

$\angle ABD$ — вписаний кут, який опирається на хорду AD .

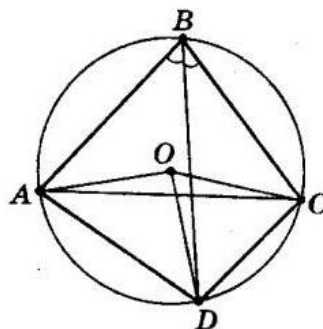
$\angle ACD$ — вписаний кут, який опирається на хорду AD .

За наслідком з теореми про вписані кути маємо: $\angle ABD = \angle ACD = 40^\circ$.

$\angle DBC$ — вписаний кут, який опирається на хорду DC .

$\angle DAC$ — вписаний кут, який опирається на хорду DC .

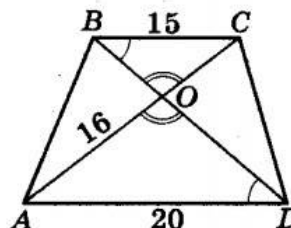
$\angle DBC = \angle DAC = 40^\circ$. Розглянемо $\triangle ADC$. За теоремою про суму кутів трикутника маємо: $\angle DAC + \angle DCA + \angle ADC = 180^\circ$; $\angle ADC = 180^\circ - (\angle DAC + \angle DCA)$; $\angle ADC = 180^\circ - (40^\circ + 40^\circ) = 180^\circ - 80^\circ = 100^\circ$. **Відповідь:** $40^\circ, 40^\circ, 100^\circ$.

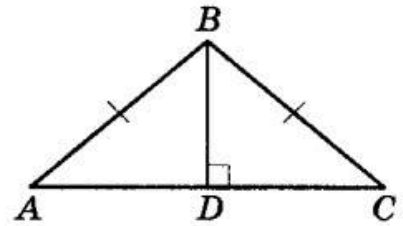
455. За умовою $ABCD$ — трапеція ($AD \parallel BC$), BD — січна. За ознакою паралельних прямих маємо: $\angle CBO = \angle ODA$ (внутрішні різносторонні), $\angle BOC = \angle AOD$ (вертикальні). За I ознакою подібності трикутників маємо: $\triangle BOC \sim \triangle DOA$. За означенням подібних фігур маємо:

$$\frac{BC}{AD} = \frac{OC}{AO}; \quad \frac{15}{20} = \frac{OC}{16}; \quad OC = \frac{15 \cdot 16}{20} = 12 \text{ (см)}.$$

Відповідь: $OC = 12$ см.

619. Нехай дано $\triangle ABC$, $AB = BC$, $\angle ABC = 120^\circ$, BD — висота, $BD = 3\sqrt{3}$ см. Знайдемо AB , BC , AC . Оскільки в рівнобедреному $\triangle ABC$ до основи проведено висоту BD , то BD — медіана і бісектриса. $\angle ABD = \angle DBC = 120^\circ : 2 = 60^\circ$; $AD = DC$. Розглянемо $\triangle ABD$, $\angle D = 90^\circ$.

$$\cos \angle ABD = \frac{BD}{AB}; \quad \cos 60^\circ = \frac{3\sqrt{3}}{AB}; \quad \frac{1}{2} = \frac{3\sqrt{3}}{AB}; \quad AB = 2 \cdot 3\sqrt{3} = 6\sqrt{3} \text{ см};$$

$$AB = BC = 6\sqrt{3} \text{ см.} \quad \sin \angle ABD = \frac{AD}{AB}; \quad \sin 60^\circ = \frac{AD}{6\sqrt{3}}; \quad \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{AD}{6\sqrt{3}};$$

$$AD = \frac{6\sqrt{3} \cdot \sqrt{3}}{2}; \quad AD = 9 \text{ см.} \quad AC = 2 \cdot AD; \quad AC = 2 \cdot 9 = 18 \text{ см.}$$

Відповідь: $AB = BC = 6\sqrt{3}$ см, $AC = 18$ см.

582. За теоремою Піфагора маємо: $AC^2 = AB^2 + BC^2$;

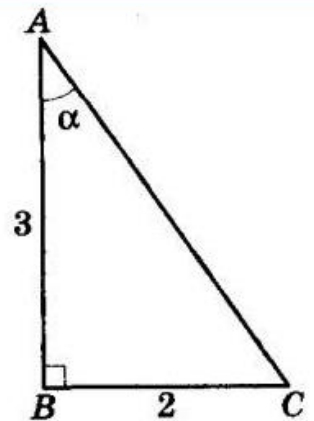
$AC^2 = 3^2 + 2^2 = 9 + 4 = 13$; $AC = \sqrt{13}$ см. За умовою $AB > BC$, отже, BC — менший катет, AB — більший катет. За означенням тригонометричних функцій гострого кута маємо:

$$1) \quad \operatorname{tg} \alpha = \frac{BC}{AB}; \quad \operatorname{tg} \alpha = \frac{2}{3};$$

$$2) \quad \sin \alpha = \frac{BC}{AC}; \quad \sin \alpha = \frac{2}{\sqrt{13}} = \frac{2\sqrt{13}}{13};$$

$$3) \quad \cos \alpha = \frac{AB}{AC}; \quad \cos \alpha = \frac{3}{\sqrt{13}} = \frac{3\sqrt{13}}{13}; \quad 4) \quad \operatorname{ctg} \alpha = \frac{AB}{BC}; \quad \operatorname{ctg} \alpha = \frac{3}{2}.$$

$$\text{Відповідь: } \sin \alpha = \frac{2\sqrt{13}}{13}; \quad \cos \alpha = \frac{3\sqrt{13}}{13}; \quad \operatorname{tg} \alpha = \frac{2}{3}; \quad \operatorname{ctg} \alpha = \frac{3}{2}.$$

$$584. 1) \cos^2 30^\circ - \sin^2 45^\circ = \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 - \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2 = \frac{3}{4} - \frac{2}{4} = \frac{1}{4};$$

$$2) 3 \operatorname{tg}^2 30^\circ + 4 \operatorname{tg} 45^\circ + \cos 30^\circ \operatorname{ctg} 30^\circ = 3 \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{3}}\right)^2 + 4 \cdot 1 + \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \sqrt{3} = \\ = 3 \cdot \frac{1}{3} + 4 + \frac{3}{2} = 5 + 1\frac{1}{2} = 6\frac{1}{2}.$$

А

591

591. Розглянемо $\triangle ANB$ — прямокутний ($\angle N = 90^\circ$).

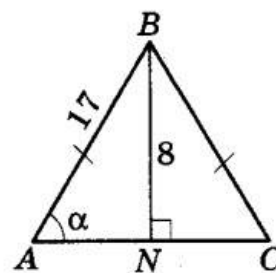
За теоремою Піфагора маємо: $AB^2 = BN^2 + AN^2$;
 $AN^2 = AB^2 - BN^2$; $AN^2 = 17^2 - 8^2 = 289 - 64 = 225$,
 $AN = 15$ см. За означенням тригонометричних функцій гострого кута маємо: $\sin \alpha = \frac{BN}{AB}$; $\cos \alpha = \frac{AN}{AB}$;

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{BN}{AN}; \operatorname{ctg} \alpha = \frac{AN}{BN}. \sin \alpha = \frac{8}{17}; \cos \alpha = \frac{15}{17};$$

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{8}{15}; \operatorname{ctg} \alpha = \frac{15}{8}.$$

$$\text{Відповідь: } \sin \alpha = \frac{8}{17}; \cos \alpha = \frac{15}{17}; \operatorname{tg} \alpha = \frac{8}{15}; \operatorname{ctg} \alpha = \frac{15}{8}.$$

В

607 1)2)3)

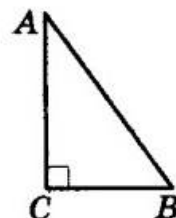
$$607. 1) AB = 12 \text{ см}, \sin \angle A = \frac{3}{4}. \sin \angle A = \frac{CB}{AB}; \frac{3}{4} = \frac{CB}{12}; CB = \frac{3 \cdot 12}{4} = 9 \text{ (см)}.$$

$$2) AB = 21 \text{ см}, \cos \angle A = 0,4. \cos \angle A = \frac{AC}{AB}; 0,4 = \frac{AC}{21};$$

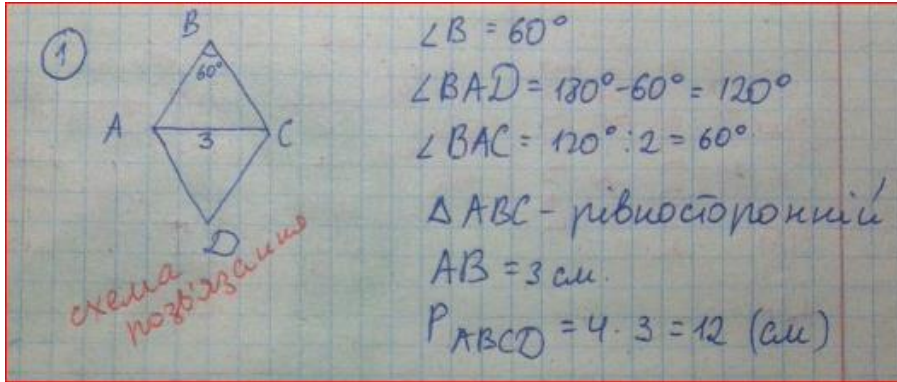
$$AC = 0,4 \cdot 21; AC = 8,4 \text{ см}.$$

$$3) BC = 4 \text{ с}, \operatorname{tg} \angle A = 1,6.$$

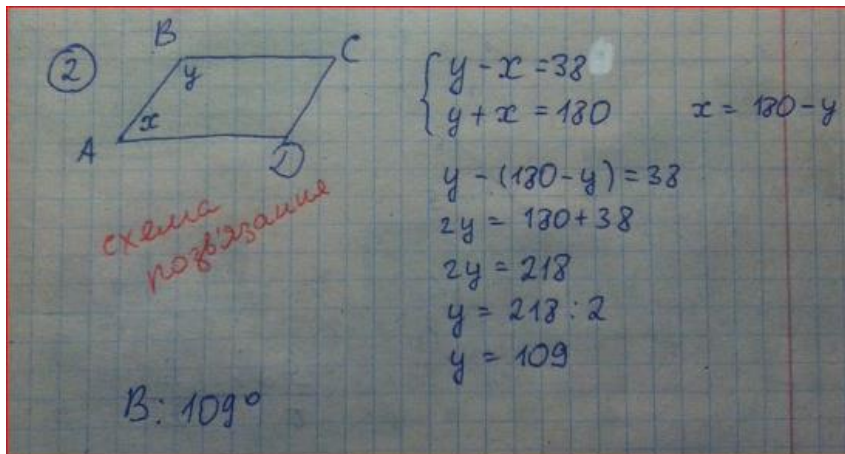
$$\operatorname{tg} \angle A = \frac{CB}{AC}; 1,6 = \frac{4}{AC}; AC = \frac{4 \cdot 1}{1,6} = \frac{1}{0,4} = \frac{10}{4} = \frac{5}{2} = 2,5 \text{ см}.$$

1. Знайдіть периметр ромба, якщо один з його кутів дорівнює 60° , а найменша діагональ – 3 см.

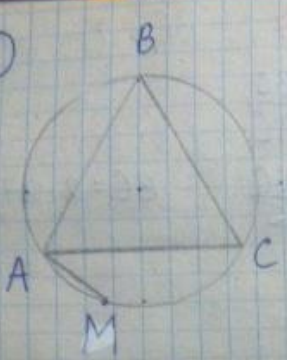
2. Знайдіть найбільший кут паралелограма, якщо різниця двох його кутів дорівнює 38° .

3. На дузі AC коло, описаного навколо рівностороннього трикутника ABC, позначено точку M так, що дуги

AM і MC відносяться як 2:3 рахуючи від точки A. Знайдіть кут MAC.

③

Дано: $\triangle ABC$ вписаний в коло, $\triangle ABC$ - рівносторонній, $\cup AM : \cup MC = 2:3$

Знайти: $\angle MAC$.

Розв'язання.

Оскільки $\triangle ABC$ рівносторонній, то $\angle ABC = 60^\circ$.

$\angle ABC$ спирається на дугу AMC , тому $\cup AMC = 2 \cdot \angle ABC = 2 \cdot 60^\circ = 120^\circ$ (за теоремою про вписаний кут.)

Нехай x - коефіцієнт пропорційності, тоді $\cup AM = 2x^\circ$, $\cup MC = 3x^\circ$ і $\cup AMC = 5x^\circ$

$$5x = 120$$
$$x = 24$$

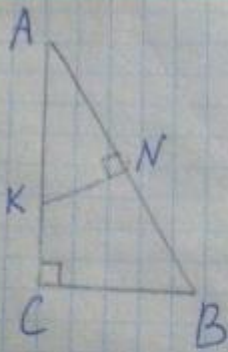
Тобто $\cup MC = 3 \cdot 24 = 72^\circ$

$\angle MAC$ спирається на дугу MC , тому $\angle MAC = \frac{1}{2} \cup MC = \frac{1}{2} \cdot 72^\circ = 36^\circ$

Відповідь: 36°

4. Гіпотенуза прямокутного трикутника дорівнює 40 см, а більший катет - 32 см. Знайдіть відрізки, на які

серединний перпендикуляр гіпотенузи ділить більший катет

Дано: $\triangle ABC$ ($\angle C = 90^\circ$),

$AB = 40$ см

$AC = 32$ см

KN - серединний перпендикуляр AB .

Знайти: AK , CK .

Розв'язання.

Розглянемо $\triangle ABC$ і $\triangle AKN$. В них $\angle A$ - спільний, $\angle ANK = \angle ACB = 90^\circ$. Тому $\triangle ABC \sim \triangle AKN$ за першою ознакою подібності трикутників (за двома кутами). Тоді

$$\frac{AB}{AK} = \frac{AC}{AN}$$

$$\frac{40}{x} = \frac{32}{20}$$

$$x = \frac{40 \cdot 20}{32}$$

$$x = 25$$

Нехай $AK = x$ см, $CK = 32 - x$ см

Крім того, $AN = \frac{1}{2} AB = 20$ см

$$AK = 25 \text{ см,}$$

$$CK = 32 - 25 = 7 \text{ (см)}$$

Відповідь: 7 см, 25 см.